

Høringsnotat

Årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter

Forslag til nye krav til innhold i årsrapport og oppstilling av årsregnskap for statlige virksomheter

FINANSDEPARTEMENTET

Departementene

Deres ref

Vår ref
12/4613 ATV/NZM

Dato
19.12.2012

Forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap for statlige virksomheter - høring

I Gul bok for 2013, kapittel 9.5 *Videreutvikling av regelverket* har Finansdepartementet gjort rede for dagens situasjon når det gjelder årsrapportering i statlige virksomheter. Årsrapport og årsregnskap er den sentrale kilden for informasjon om resultatet av aktiviteten i virksomhetene. Det er i dag stor variasjon i struktur og omfang på den årlige rapporteringen.

Rapportering av resultater i *årsrapporten* skal ta utgangspunkt i tildelingsbrevet til virksomheten, jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten pkt. 1.5.1.

Økonomiregelverket inneholder ikke detaljerte retningslinjer eller mal for oppstilling og presentasjon av statlige *virksomhetsregnskap* som avlegges etter kontantprinsippet. Det er utarbeidet en mal for årsregnskap i virksomheter som har valgt å føre et periodisert virksomhetsregnskap i samsvar med de anbefalte, men ikke obligatoriske statlige regnskapsstandardene (SRS). Tre av fire virksomheter i staten bruker imidlertid kontantprinsippet også i virksomhetsregnskapet.

Ny standard kontoplan for statlige virksomheter er gjort obligatorisk fra 2014. Denne åpner for å se aktivitet og ressursbruk i sammenheng på en ny måte i virksomhetenes årsrapport og årsregnskap. Kontoplanen vil også gi bedre grunnlag for å sammenlikne over tid og mellom virksomheter.

Finansdepartementet mener at det er behov for å etablere en felles mal for presentasjon av årsrapport og årsregnskap i staten. Formålet med malen er å øke kvaliteten på

resultatrapporteringen i statsforvaltningen uten å øke rapporteringsomfanget. Ny kontoplan fører til at regnskapet inneholder vesentlig mer informasjon enn tidligere. Det er nødvendig å strukturere denne informasjonen på en hensiktsmessig måte.

I samarbeid med Direktoratet for økonomistyring har Finansdepartementet derfor utarbeidet et utkast til mal for årsrapport og årsregnskapsoppstilling for statlige virksomheter. Det vises til vedlagte høringsnotat med spørsmål som vi ber høringsinstansene svare på. Vedlagt følger også utkast til mal som er illustrert med tall for en eksempelvirksomhet.

Forslaget sendes med dette på høring til departementene og Riksrevisjonen. En innføring av forslaget vil få virkning for alle virksomheter som i dag er omfattet av det statlige økonomiregelverket. Departementene bes om å høre sine underlagte virksomheter, og for å forenkle distribusjonen vedlegges et antall trykte høringsnotat. Høringsnotat med vedlegg vil også bli publisert på <http://www.regjeringen.no/fin>. Høringsuttalelsene kan om ønskelig sendes direkte til Finansdepartementet eller legges ved departementets høringsuttalelse.

Finansdepartementet ber om at høringsinstansene også gir andre innspill som er relevante for det videre arbeidet med forbedring av rapporteringen fra statlige virksomheter. Den foreliggende malen vil bli bearbeidet videre på grunnlag av høringssvarene. Det legges opp til at valgt løsning gjøres obligatorisk fra regnskapsåret 2014 dersom ikke høringen tilsier noe annet. Dette innebærer at første rapportering etter nye krav tidligst kan skje i mars 2015.

Frist for uttalelse settes til mandag 8. april 2013.

Vi ber om at høringsuttalelser sendes elektronisk til Finansdepartementets e-postadresse postmottak@fin.dep.no.

Eventuelle spørsmål i forbindelse med foreleggelsen kan rettes til seniorrådgiver Per Arvid Borøy på telefonnr. 22 24 43 14 / e-post: per.arvid.boroy@fin.dep.no, eller fagdirektør Jan Hjelle på telefonnr. 22 24 43 89 / e-post: jan.hjelle@fin.dep.no.

Med hilsen

Pål Longva e.f.
ekspedisjonssjef

Astri Tverstøl
avdelingsdirektør

Vedlegg

Høringsnotat

Forslag om nye krav til årsrapport og årsregnskap

Statlige virksomheters årsrapporter og årsregnskap er i liten grad standardisert og varierer derfor betydelig i innhold, struktur og omfang. Finansdepartementet foreslår nye krav til årsrapport og årsregnskap med virkning fra 1. januar 2014, dvs. at virksomhetene skal rapportere til departementene etter nye krav på nyåret i 2015. Nye krav til inndeling av årsrapport og innhold i årsregnskap skal bidra til å øke kvaliteten på årsrapportene og gi departementene mulighet til å redusere omfanget på resultatrapporteringen.

1. Bakgrunn, formål og konsekvenser

1.1. Bakgrunn for forslaget

Tildelingsbrev og årsrapport er de viktigste formelle årlige dokumentene i styringsdialogen mellom departement og virksomhet. Årsrapportens primære målgruppe er virksomhetenes overordnede departement. Formålet med årsrapporten er å gi helhetlig informasjon om virksomhetens resultater og medgått ressursbruk. Styring og kontroll med underliggende virksomhet forutsetter at departementet har relevant og helhetlig informasjon.

Økonomiregelverket stiller i dag krav om at statlige virksomheter skal utarbeide en særskilt årsrapport til departementet som skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet og inneholde annen relevant informasjon av betydning for departementets styring, jf. Bestemmelsene punkt 1.5.1. Det er ikke fastsatt nærmere krav til innholdet i statlige årsrapporter.

På oppdrag fra Finansdepartementet kartla Direktoratet for økonomistyring (DFØ) i 2010 årsrapporter, årsmeldinger og årsregnskap i et utvalg av statlige virksomheter. Kartleggingen viste at det er stor variasjon i utforming, innhold i og bruk av statlige virksomheters rapportering. Et annet viktig funn var at årsrapporter i større grad redegjorde for gjennomførte aktiviteter enn for resultater og måloppnåelse. Kartleggingen viste også at det er store variasjoner i hvordan virksomhetene presenterer sine årsregnskap, og at ikke alle virksomheter presenterer årsregnskapet som en del av årsrapporten.

Finansdepartementet mener det er behov for å fastsette og standardisere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av statlige årsrapporter, og foreslår med dette krav til slike. Målet med standardiseringen er å:

- legge bedre til rette for strategisk styring
- forenkle arbeidet med utarbeiding av årsrapportene
- gjøre innholdet lettere tilgjengelig for brukerne
- gi bedre grunnlag for sammenlikninger over år og på tvers av statlige virksomheter.

Dette høringsnotatet gir i tillegg *anbefalinger om innhold* i statlige årsrapporter med utgangspunkt i de foreslåtte kravene.

Ny standard kontoplan er gjort gjeldende fra 2014 for alle departementer og statlige virksomheter som er del av staten som juridisk person, jf. omtale i Prop. 1 S (2012–2013), kapittel 9 Økonomistyring i staten.

Statlige virksomheter skal fra januar 2014 rapportere til statsregnskapet på grunnlag av både statsbudsjettets inndeling i kapitler og poster og ny standard kontoplan. Med ny kontoplan oppnås en standardisering på virksomhetsnivået. Kontoplanen inneholder langt mer informasjon enn dagens underposter, og gir derfor mer detaljert informasjon om virksomhetens utgifts- og inntektsstruktur.

Den nye obligatoriske kontoplanen og nye rapporteringskrav etter art er et viktig grunnlag for forslaget om nye krav til innhold i årsregnskap. Forslaget innebærer at informasjonen fra kontoplanen presenteres i en strukturert form.

Økonomiregelverket inneholder i dag ikke detaljerte retningslinjer eller maler for oppstilling og presentasjon av statlige virksomhetsregnskap som avlegges etter kontantprinsippet. Det er etablert slike krav for virksomheter som har valgt å føre et periodisert regnskap i henhold til de anbefalte, men ikke obligatoriske statlige regnskapsstandardene (SRS). Dette gjelder imidlertid bare en av fire virksomheter i staten. Finansdepartementet mener derfor at det er et behov for å fastsette en allmenn, obligatorisk mal for presentasjon av årsregnskap i staten som skal gjelde uavhengig av valgt regnskapsprinsipp.

1.2. Forslag til nye krav

Finansdepartementet foreslår i dette høringsnotatet nye krav til:

- 1) Innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter
- 2) At virksomhetens årsregnskap skal inngå som del av årsrapporten
- 3) At årsrapporten og årsregnskapet skal signeres av virksomhetsleder
- 4) Innhold i obligatoriske oppstillinger i årsregnskap på virksomhetsnivå
- 5) Frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap til departement med kopi til Riksrevisjonen

Departementet ber om høringsinstansenes synspunkter på spørsmålet om tildelingsbrev, årsrapport og årsregnskap bør publiseres på virksomhetenes og departementets nettside. Mange departementer og virksomheter publiserer noen av disse dokumentene i dag.

Det kan være nødvendig å unnta deler av rapporteringen fra en statlig virksomhet fra offentlighet. Slik sensitiv informasjon anbefales håndtert i egne vedlegg til årsrapporten som kan unntas offentlighet med hjemmel i offentleglova.

Statistikk og detaljert aktivitetsrapportering foreslås tatt inn i vedlegg til årsrapporten.

Departementene selv vil ikke bli omfattet av de nye kravene til årsrapport, fordi de rapporterer til Stortinget i de årlige budsjettproposisjonene. Departementene skal i likhet med underliggende virksomheter avlegge et årsregnskap i samsvar med de nye kravene til obligatoriske oppstillinger. Finansdepartementet mener at dette kan være en hensiktsmessig løsning også for konstitusjonelle organer, som f.eks. Riksrevisjonen og Ombudsmannen for Forsvaret.

Finansdepartementet foreslår å fastsette nye krav til årsrapport og årsregnskap i regelverk for økonomistyring i staten med virkning fra 1. januar 2014, slik at første rapportering etter nye krav vil skje i mars 2015. Det er aktuelt å fastsette kravene både i Bestemmelser om økonomistyring i staten og i tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet.

Frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap til departement og kopi til Riksrevisjonen foreslås satt enten til 1. mars eller 15. mars. Frist i første halvdel av mars er i samsvar med dagens praksis for oversendelse av årsrapport for de fleste virksomhetene. Departementene har anledning til å fremskynde fristen for underliggende virksomheter.

Høringsspørsmål:

- 1) Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?*
- 2) Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?*
- 3) Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?*
- 4) Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?*

1.3. Administrative og økonomiske konsekvenser

Økonomiregelverket stiller i dag krav om at statlige virksomheter skal utarbeide en særskilt årsrapport til departementet som skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet og inneholde annen relevant informasjon av betydning for departementets styring, jf. Bestemmelsene punkt 1.5.1 Rapportering. Utgangspunktet er således at alle statlige virksomheter utarbeider årsrapporter til departementet også i dag.

Forslaget om å standardisere overordnede krav til innhold og struktur av årsrapportene vil derfor trolig ikke ha store administrative eller økonomiske konsekvenser.

Forslaget til obligatoriske oppstillinger i årsregnskap på virksomhetsnivå innebærer at flere regnskapsoppstillinger enn tidligere blir obligatoriske. Finansdepartementet

legger til grunn at disse oppstillingene langt på vei vil kunne produseres gjennom automatiske uttrekk fra virksomhetenes regnskapssystemer.

Tilrettelegging av regnskapssystemet for å ta ut nye rapporter vil kreve noe innsats. Dette er tilpasninger som uansett må gjennomføres i forbindelse med at standard kontoplan tas i bruk i virksomhetsregnskapene fra 1. januar 2014.

Innføringen av obligatoriske oppstillinger i årsregnskapet vil kreve noe merarbeid og behov for kompetansebygging i en oppstartsfase. Ny kontoplan fører til at regnskapet inneholder vesentlig mer informasjon enn tidligere. Det er nødvendig å strukturere denne informasjonen på en hensiktsmessig måte.

De nye kravene vil standardisere årsregnskapene og innholdet i årsrapportene i staten. Dette vil legge til rette for økt kvalitet og transparens av regnskaps- og resultatinformasjon fra statlige virksomheter til departementene. Kravene vil gjøre regnskapene og årsrapportene mer gjenkjennelige og relevante for departementenes styring og oppfølging. I tillegg vil kravene bidra til å gi standardisert og helhetlig informasjon til bruk i virksomhetenes interne styring og kontroll, samt bedre grunnlag for sammenligninger over år og på tvers av statlige virksomheter.

Standardiseringen vil også gjøre det enklere å utvikle felles veiledningsmateriale og et mer enhetlig tilbud om kompetanseutvikling på området regnskapspresentasjon i staten. I tillegg vil de nye kravene også bidra positivt til rekrutteringen på regnskapsområdet, faglig utvikling og til å opprettholde et kompetent regnskapsmiljø i staten.

Avhengig av resultatet av høringsrunden vil Finansdepartementet vurdere å be DFØ utarbeide veiledningsmateriell til de nye kravene til årsrapport og årsregnskap. DFØs regnskapskunder vil få bistand i forbindelse med en eventuell innføring av de nye kravene til årsregnskap.

I vedlegg 1 er det gitt anbefalinger om innhold under punktene I-V i årsrapport for statlige virksomheter. I vedlegg 2 vises innholdet i et årsregnskap illustrert med tall for en eksempelvirksomhet.

Finansdepartementet tar sikte på å evaluere innføringen av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap.

Høringsspørsmål:

- 5) *Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og årsregnskap?*

2. Forslag til inndeling av årsrapport i innholdselementer

2.1. Nærmere om innhold i årsrapporter

Statlige virksomheters årsrapport til departementet skal etter forslaget til nye krav utformes etter en inndeling med seks innholdselementer:

- I Leders beretning
- II Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III Årets aktiviteter og resultater
- IV Styring og kontroll i virksomheten
- V Framtidsutsikter
- VI Årsregnskap

Det er ikke foreslått krav til innhold under innholdselementene I-V, men det er i høringsnotatet gitt *anbefalinger* om innholdet. I tillegg er det i forslaget lagt opp til at årsrapportene publiseres.

For punkt VI Årsregnskap er det utarbeidet detaljerte krav til innhold i obligatoriske oppstillinger, jf. vedlegg 2.

I dette avsnittet redegjøres det nærmere for *anbefalinger* om innhold under innholdselementene I-V i en årsrapport, jf. også vedlegg 1. Anbefalingene er ment som inspirasjon for departementene og virksomhetene i dialogen om hvilke detaljerte krav som bør stilles til innholdet i årsrapport fra den enkelte virksomhet.

Finansdepartementet tar også gjerne imot høringsuttalelser til anbefalingene.

Det er lagt opp til at punkt VI Årsregnskap skal standardiseres i større grad enn de øvrige innholdselementene. Forslag om krav til innhold i et årsregnskap er minimumskrav. Forslaget regulerer ikke hvilke regnskapsprinsipper som skal legges til grunn ved utarbeiding av virksomhetsregnskapet.

I vedlegg 2 vises innholdet i et årsregnskap etter nye krav med tall fra en eksempel-virksomhet som følger kontantprinsippet i sitt virksomhetsregnskap.

Høringsspørsmål:

- 6) *Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?*
- 7) *Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?*
- 8) *Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?*

2.2. Punkt I Leders beretning

Finansdepartementet mener at *Leders beretning* gjør det enklere for departementet og andre brukere av årsrapporten å sette seg raskt inn i hva virksomhetsledelsen mener er av vesentlig betydning, og dermed ønsker å fremheve i årsrapporten. Samtidig gis virksomhetsleder en mulighet til å sette sitt preg på rapporten. Følgende punkter bør inngå i beretningen:

- Vurdering av de samlede resultatene for året.
- Vurdering av ressursbruken opp mot de samlede resultatene.
- En overordnet fremstilling av de viktigste prioriteringene og sentrale forhold som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater.
- Virksomhetsleders signatur.

Leders beretning er ment å være en introduksjon til årsrapportens mer detaljerte resultatredegjørelse. Beretningen bør ikke framstå som et rent sammendrag av årsrapporten. Leders beretning kan variere i omfang, men det er naturlig at beretningen holdes innenfor et rimelig omfang, eksempelvis to sider.

I omtalen av de samlede resultatene for året er det naturlig å kommentere både gode og dårlige resultater som er oppnådd i året, og de forhold som har påvirket resultatoppnåelsen. Fordi virksomhetens oppnådde resultater må ses i forhold til ressursbruk bør beretningen også inneholde en vurdering av resultatene opp mot årsregnskapet. Vurderingene kan bygge på de signerte ledelseskomentarene til årsregnskapet.

Beretningen skal signeres av virksomhetens leder. Dette er med på å tydeliggjøre virksomhetsleders ansvar for rapporteringen av resultater for året, jf. Bestemmelser om økonomistyring punkt 2.2.c.

Noen virksomheter har et styre. Overordnet departement har i følge Bestemmelsene punkt 1.2 ansvar for at det foreligger instruksjer som beskriver hvordan ansvar og myndighet er fordelt innbyrdes mellom departementet, et eventuelt styre og virksomhetslederen. Denne instruksjonen vil gi grunnlag for å avklare om styret har et slikt ansvar at det også skal signere årsrapporten.

Høringsspørsmål:

- 9) *Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?*

2.3. Punkt II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Virksomheten bør gi en årlig omtale av sin tilnærming til samfunnsoppdraget (virksomhetens myndighet og ansvarsområde), strategi og overordnede prioriteringer, med henvisning til virksomhetens styrende dokumenter.

Omtalen innebærer enten en bekreftelse av stabilitet eller bekreftelse av gjennomført endring. Dette er sentral informasjon om virksomheten. Omtalen kan med fordel suppleres med en angivelse av hovedmål for virksomhetens resultatområder, der dette gir viktig tilleggsinformasjon. Følgende punkter bør inngå i årsrapporten:

- En kort omtale av myndighet, ansvarsområde og overordnede mål for virksomheten
- En presentasjon av virksomheten der følgende framgår:
 - Tilknytningsform og organisasjonsstruktur
 - Årlig disponibel bevilgning og antall årsverk gjerne for de tre siste år
- En kort omtale av samarbeid med andre virksomheter der samarbeidet har betydning for egen eller andre virksomheters resultatoppnåelse

Den generelle årlige faktainformasjonen som er nevnt ovenfor gir departement og andre brukere en nyttig oversikt over de mest sentrale forhold og trender ved virksomhetens funksjon, organisering og innretning. Samme type informasjon fra virksomhetene gjør det lettere å vurdere årsrapporter på tvers i forvaltningen og se utvikling over år.

Samarbeid med andre virksomheter er viktig, og gir både muligheter og utfordringer. Når dette er forhold av betydning for departementets styring er det relevant å ta med samarbeid med andre i en generell omtale av virksomheten.

Innholdet i og omfanget av beskrivelsen av virksomheten og hovedtall vil variere i samsvar med virksomhetens egenart, men det er naturlig at presentasjonen holdes innenfor et rimelig omfang, eksempelvis to-tre sider.

2.4. Punkt III Årets aktiviteter og resultater

Økonomiregelverket inneholder en rekke bestemmelser om god styring og god rapportering. Reglementets §§ 4, 9 og 12 og Bestemmelsen punkt 1.5.1 omhandler virksomhetsstyring og krav for å sikre at departementet får tilstrekkelig informasjon. Gode årsrapporter er et viktig bidrag til at departementet skal kunne utøve forsvarlig styring og kontroll med virksomheten.

Årsrapporten er den formelle årlige avrapporteringen fra virksomheten. Formålet med dette punktet er å gi departementet en helhetlig framstilling og vurdering av gjennomførte aktiviteter, oppnådde resultater og måloppnåelse på alle vesentlige områder. Redegjørelsen er også et viktig grunnlag for departementets rapportering til Stortinget.

Punkt III i årsrapporten bør derfor inneholde følgende elementer:

- En redegjørelse for oppnådde resultater gruppert etter overordnede mål, tjenesteområder eller strategiske satsinger. Det skal rapporteres om både krav fastsatt i tildelingsbrevet og de vesentlige forhold som virksomheten selv vil framheve i tillegg. Følgende bør inngå:
 - Mål, styringsparametere og resultatmål
 - Gjennomføring av oppdrag fra departementet (prosjekter, tiltak og investeringer mv.) som virksomheten mener belyser resultater og måloppnåelse
 - Hovedfunn i gjennomførte evalueringer
- Redegjørelse for virksomhetens ressursbruk og vurdering av om denne er effektiv.
- En analyse og vurdering av resultater og/eller oppnådde effekter basert på informasjonen i forrige kulepunkt. Dette kan gjøres ved sammenligning mellom år og ved å benytte utdrag av relevante regnskapsdata eller beregnede nøkkeltall.
- Forklaringer og kommentarer til vesentlige mer- og mindreutgifter/inntekter i årsregnskapets bevilgningsoppstilling.

Resultatrapporteringen skal gi et dekkende bilde av virksomhetens oppnådde resultater. Redegjørelsen bør derfor ta utgangspunkt i de overordnede målene som departementet har fastsatt for virksomheten og konkretisert gjennom tildelingsbrevet. I tillegg er det viktig å få frem annen styringsinformasjon som virksomheten mener er vesentlig for å belyse resultatene og måloppnåelsen.

Resultater må settes inn i en sammenheng. I årsrapporten bør virksomheten analysere og vurdere resultatene ut fra den samlede informasjonen som virksomheten sitter inne med. Dette vil gi et bedre grunnlag for departementets styring og kontroll.

Høringsspørsmål:

- 10) Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?
- 11) I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?

For at aktivitets- og resultatreddegjørelsen skal gi et dekkende bilde av virksomhetens innsats gjennom året, bør den også inneholde en vurdering av ressursbruk. Alle virksomheter bør kunne gi en vurdering av ressursbruken på et overordnet nivå. Virksomheter med tilgjengelig informasjonsgrunnlag bør imidlertid i tillegg kunne dokumentere om ressursbruken har vært effektiv. Dette kan gjøres innenfor hvert tjenesteområde eller opp mot hvert mål, i samsvar med den rapporteringsstruktur som virksomheten og departementet har valgt. Vurderingene bør baseres på sammenstilling av innsatsfaktorer og resultater. Virksomheten bør henvise til og bruke regnskapsoppstillingene og tilhørende noter i fremstillingen.

Punkt III vil normalt være det mest omfangsrike i årsrapporten, blant annet fordi det inkluderer en del fakta som basis for resultatreddegjørelsen. Samtidig vil omfanget variere med virksomhetenes egenart.

Høringsspørsmål:

- 12) *Gir anbefalingene til innhold under punkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?*

2.5. Punkt IV Styring og kontroll i virksomheten

I Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 1.2 bokstav b) slås det fast at departementet har et overordnet ansvar for at virksomheten bruker ressurser effektivt. Departementets overordnede kontroll innebærer at det sikrer seg at underliggende virksomheter har tilfredsstillende internkontroll, at ressursbruken er effektiv og at denne drives i samsvar med gjeldende lover og regler, jf. Bestemmelsenes punkt 1.5.2. Departementet vil derfor kunne ha behov for informasjon i årsrapporten om underliggende virksomheters styrings- og støttesystemer. Styrings- og støttesystemer omfatter bl.a. risikovurderinger, internkontroll, budsjett- og regnskap, prosjekt- og porteføljestyling, investeringsoppfølging og evalueringer.

Informasjonen skal gi departementet et grunnlag for å vurdere om virksomheten har god styring og tilfredsstillende kontroll. Informasjonen skal belyse hvorvidt styringssystemene bidrar til oppnå mål og resultater og om måloppnåelsen er effektiv.

Et departement vil vanligvis ikke ha behov for å få en fullstendig redegjørelse om virksomhetens støtte- og styringssystemer hvert år. På noen punkter bør det imidlertid gis en kort, årlig tilstandsrapportering der virksomheten gjør rede for vesentlige forhold som kan ha betydning for departementets styring og kontroll:

- Virksomhetens risikovurdering og eventuelle tiltak for å redusere risiko
- Om det er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i opplegget for intern kontroll

- Hvilke utbedringstiltak som eventuelt er iverksatt.
- Om internkontrollen har avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter.
- Iverksatte tiltak for å bøte på disse manglene
- Vesentlige revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen og oppfølging av tidligere merknader
- Rapportering på vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/arbeidsmiljø, diskriminering og ytre miljø.

Høringsspørsmål:

13) Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

I bestemmelsene punkt 1.5.1. stilles det krav til virksomheten om at årsrapporten skal inneholde annen relevant informasjon av betydning for departementets styring ut over de krav som er fastsatt i tildelingsbrevet. I tillegg til de nevnte punktene som bør inngå i en tilstandsrapport, må en også ta stilling til om det er andre vesentlige forhold ved virksomheten som må rapporteres til departementet. Dette kan være vesentlige forhold/endringer i virksomhetens omgivelser, ressurssituasjon, planlegging, gjennomføring og oppfølging. Det kan være forhold departementet ber om i tildelingsbrevet, eller forhold som virksomheten selv mener har betydning for styringsdialogen med departementet og som derfor tas inn i årsrapporten. Aktuelle punkter i en slik redegjørelse kan være:

- Prosjekter og igangsatte tiltak knyttet til systemer for styring
- Forvaltningen av egne eiendeler (materielle verdier)
- Bemannings, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten
- Systemer for å samle inn, måle, rapportere og evaluere resultater, inkludert system for å realisere gevinster
- Utførte endringer som følge av tilsynssaker eller andre oppfølgingssaker som er av betydning for departementets styring

Omfanget av omtalen om styring og kontroll i virksomheten vil variere ut fra virksomhetenes egenart og fra ett år til annet.

2.6. Punkt V Vurdering av framtidsutsikter

Et overordnet mål med økonomiregelverket i staten er å sikre at fastsatte mål og resultater oppnås og at statlige midler brukes effektivt, jf. reglementets § 1. Dette krever langsiktig planlegging og målrettet innsats over tid. § 9 i Økonomireglementet setter krav til virksomhetene om planlegging i et flerårig perspektiv. Årsrapporten skal plassere ett års virksomhet i et større bilde, jf. også Bestemmelsene punkt 2.3.1 om planlegging.

Årsrapporter er i sin natur tilbakeskuende dokumenter. I styringssammenheng bør de imidlertid også ha en framtidsrettet del for å ivareta læringsperspektivet som rapportering bør ha. Et slikt avsnitt tydeliggjør årsrapportens plass i samspillet mellom fjorårets prestasjoner, årets krav og utviklingen framover.

Årsrapporten bør være et sentralt dokument i departementets dialog med underliggende virksomhet om framtidige mål, prioriteringer og krav. Virksomheten skal i dette avsnittet vurdere sin evne til å oppfylle overordnede mål i et langsiktig perspektiv.

Årsrapporten bør derfor inneholde en redegjørelse for utviklingstrekk i samfunnet eller eventuelle andre vesentlige endringer som virksomheten har vurdert, og som en mener vil kunne påvirke evnen til å nå resultater og mål på lengre sikt.

Avsnittet bør ta opp forhold som har blitt aktuelle i løpet av året, og som virksomheten mener vil ha betydning for årene som kommer. Det er ikke meningen å gi generelle vurderinger av framtidsutsikter. Drøftingen bør gjelde konkrete forhold i og utenfor virksomheten som vil virke inn på framtidig evne til å løse samfunnsoppdraget, gitt oppnådde resultater, dagens rammer, planlagte tiltak og prioriteringer.

En slik redegjørelse og drøfting vil gi et verdifullt, faktabasert grunnlag for styringsdialogen med departementet.

Dersom ikke spesielle forhold tilsier noe annet, bør del V ikke være på mer enn en eller to sider.

Høringsspørsmål:

- 14) *Bør vurderingene av framtidsutsikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?*
- 15) *I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan – NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?*

2.7. Punkt VI Årsregnskap

Virksomhetens årsregnskap skal inngå som del av årsrapporten. Årsregnskapet skal også kunne leses som et selvstendig dokument. Årsregnskapet vil normalt være ferdigstilt før årsrapporten, og for enkelte grupper av brukere vil det derfor være praktisk at årsregnskapet er tilgjengelig som et selvstendig dokument, også elektronisk.

Økonomiregelverket inneholder i dag ikke detaljerte retningslinjer eller maler for oppstilling og presentasjon av statlige virksomhetsregnskap som avlegges etter kontantprinsippet. Finansdepartementet mener derfor at det er et behov for å etablere en allmenn, obligatorisk mal for presentasjon av årsregnskap i staten. Slike maler er allerede etablert for virksomheter som i samråd med sitt overordnede departement har valgt å føre virksomhetsregnskapet i henhold til de anbefalte, men ikke obligatoriske statlige regnskapsstandardene (SRS).

Virksomhetens avlagte årsregnskap skal etter forslaget bestå av tre hovedelementer:

1. Ledelseskommentarer
2. Bevilgningsoppstilling
3. Virksomhetsregnskap

Forslaget innebærer en presentasjonsmessig standardisering av årsregnskapene til alle statlige virksomheter, uavhengig av hvilket regnskapsprinsipp som legges til grunn i virksomhetsregnskapet. Standard kontoplan i staten som skal brukes fra 2014 vil danne grunnlaget for grupperingen av virksomhetsregnskapet, ref. rundskriv R-102/2012 om fastsettelse og bruk av standard kontoplan for statlige virksomheter. Grupperingen av bevilgningsoppstillingen skal følge kontoplanen for statsbudsjett og bevilgningsregnskap (kapittel og post).

Kravene til innhold i årsregnskapet er minimumskrav. Det innebærer at det ikke vil bli anledning til å fravike disse kravene, men det er anledning til å legge til regnskapslinjer og noter etter virksomhetens behov og vurdering.

Kravene til årsregnskap omfatter også departementene som egne virksomheter. Virksomheter som rapporterer til statsregnskapet fra flere regnskapsførere, skal vise regnskapstall samlet for hele virksomheten i årsregnskapet. Dette er også i samsvar med dagens regelverk, Statlige fond omfattes ikke av kravene¹.

¹ Når det gjelder statlige fond har DFØ utarbeidet et eget veiledningsnotat som blant annet gir en oversikt over krav til regnskapsføring og rapportering for disse fondene. Det skal føres et eget regnskap for hvert av fondene.

I vedlegg 2 er det vist et forslag til hvordan årsregnskapet kan utarbeides og presenteres for statlige virksomheter. Vedlegget inneholder et talleksempel på bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap med noter. Merk at det i forslaget er skilt mellom hva som er veiledning til utarbeiding av presentasjonen (kursivert skrift) og hva som skal inngå som del av selve årsregnskapet (vanlig skrift).

Ledelseskomentarene til årsregnskapet skal inneholde virksomhetsleders vurderinger av vesentlige forhold ved årsregnskapet. Virksomhetsleder skal bekrefte at årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomheten, ut fra den aktivitet og budsjett virksomheten har hatt og ut fra det regnskapsprinsippet som er lagt til grunn.

Ledelseskomentarene skal både referere til den etterfølgende bevilgningsoppstillingen og til virksomhetsregnskapet, og skal bekrefte at årsregnskapet er avlagt i henhold til bevilgningsreglementets og økonomiregelverkets prinsipper for regnskapsføring og grunnleggende forutsetninger for bokføring, dokumentasjon og oppbevaring. Ledelseskomentarene skal også opplyse om hvem som reviderer virksomheten (normalt Riksrevisjonen). Ledelseskomentarene skal signeres av virksomhetens leder. I et departement er det hensiktsmessig at departementsråden undertegner regnskapet for departementet som virksomhet.

Bevilgningsoppstillingen vil framstå likt for alle bruttobudsjetterte statlige virksomheter, men vil måtte tilpasses forvaltningsorganer med særskilte fullmakter (nettobudsjetterte virksomheter) sin forenklede rapportering til statsregnskapet. Bevilgningsoppstillingen skal vise alle opplysninger som er rapportert til statsregnskapet etter kapittel og post, og skal omfatte både rapporterte utgifter og inntekter til bevilgningsregnskapet og beholdninger som har blitt rapportert til kapitalregnskapet via eget fagdepartement. Det skal i tilknytning til bevilgningsoppstillingen utarbeides enkelte standard notespesifikasjoner.

Virksomhetsregnskapet omfatter en resultat- og balanseoppstilling med noter. Malen skal i utgangspunktet benyttes av alle virksomheter som bruker kontantprinsippet i sitt internregnskap. For virksomheter som benytter SRS, vil virksomhetens resultat- og balanseoppstilling være regulert av standarden SRS 1.

Også et virksomhetsregnskap som føres etter kontantprinsippet skal vise alle bokførte beløp i virksomhetens kontospesifikasjon. Dette innebærer at også reskontroførte, ennå ikke ut- eller innbetalte transaksjoner skal inkluderes i virksomhetsregnskapet. Det vises til note 5 i vedlegg 2 for en nærmere illustrasjon. Notene viser nødvendig avstemming av virksomhetsregnskapet mot det som er rapportert til statsregnskapet.

Høringsspørsmål:

- 16) *Er forslaget til innhold i ledelseskomentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?*
- 17) *Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?*
- 18) *Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre målgrupper)?*
- 19) *Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?*
- 20) *Har dere konkrete forslag om forbedringer til*
- a. Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?*
 - b. Leservennlighet?*
 - c. Omfang (bør noe legges til eller tas ut)?*
 - d. Andre forhold ved oppstillingene?*

Forslag til årsrapport for statlige virksomheter

- I Leders beretning
- II Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III Årets aktiviteter og resultater
- IV Styring og kontroll i virksomheten
- V Vurdering av framtidsutsikter
- VI Årsregnskap

Vedlegg 1

Forslag til årsrapport for statlige virksomheter

Årsrapporten til departementet skal etter forslaget til nye krav bestå av seks deler:

- I Leders beretning
- II Introduksjon til virksomheten og hovedtall
- III Årets aktiviteter og resultater
- IV Styring og kontroll i virksomheten
- V Vurdering av framtidsutsikter
- VI Årsregnskap

Årsrapporten skal følge denne inndelingen. Overskrifter og rekkefølge er *obligatorisk*.

For punkt I til V inneholder høringsnotatet *anbefalinger* om innhold.

For punkt VI Årsregnskap er det utarbeidet *obligatoriske* oppstillinger.

Del 1 gir anbefalinger om innhold under punktene I til V i en årsrapport. Anbefalingene er en punktvis oppsummering av hva som er presentert som god praksis i høringsnotatet.

Del 2 omhandler punkt VI om minimumskrav til innhold i et årsregnskap. I vedlegg 2 vises innholdet i et årsregnskap etter forslaget til nye krav, med tall fra en eksempelvirksomhet.

Del 1: Punkt I til V i en statlig virksomhets årsrapport

Punkt I Leders beretning

I denne delen kan eksempelvis følgende inngå:

- Vurdering av de samlede resultatene for året
- Vurdering av ressursbruken opp mot de samlede resultatene
- En overordnet framstilling av de viktigste prioriteringene og sentrale forhold som har hatt betydelig innvirkning på oppnådde resultater
- Virksomhetsleders signatur

Punkt II Introduksjon til virksomheten og hovedtall

I denne delen kan eksempelvis følgende inngå:

- En kort omtale av myndighet, ansvarsområde og overordnede mål for virksomheten
- En presentasjon av virksomheten der følgende framgår:
 - ✓ Tilknytningsform og organisasjonsstruktur
 - ✓ Årlig disponibel bevilgning og antall årsverk, gjerne for de tre siste år
- En kort omtale av formelt samarbeid med andre virksomheter der samarbeidet har betydning for egen eller andre virksomheters resultatoppnåelse

Punkt III Årets aktiviteter og resultater

I denne delen kan eksempelvis følgende inngå:

- En redegjørelse for oppnådde resultater gruppert etter overordnede mål, tjenestekområder eller strategiske satsinger. Det skal rapporteres om både krav fastsatt i tildelingsbrevet og de vesentlige forhold som virksomheten selv vil framheve i tillegg. Følgende bør inngå:
 - ✓ Mål, styringsparametere og resultatmål
 - ✓ Gjennomføring av oppdrag fra departementet (prosjekter, tiltak, investeringer mv.) som virksomheten mener belyser resultater og måloppnåelse
 - ✓ Hovedfunn i gjennomførte evalueringer
- Redegjørelse for virksomhetens ressursbruk og vurdering av om denne er effektiv
- En analyse og vurdering av resultater og/eller oppnådde effekter basert på informasjonen i forrige kulepunkt. Dette kan gjøres ved sammenligning mellom år og ved å benytte utdrag av relevante regnskapsdata eller beregnede nøkkeltall
- Forklaringer og kommentarer til vesentlige mer- og mindreutgifter/inntekter i årsregnskapets bevilgningsoppstilling

Punkt IV Styring og kontroll i virksomheten

I denne delen kan eksempelvis følgende inngå:

- En kort tilstandsrapportering om virksomhetens interne styring med vekt på vesentlige endringer av betydning for departementets styring og kontroll. Følgende punkter bør inngå:
 - ✓ Virksomhetens risikovurdering og eventuelle tiltak for å redusere risiko
 - ✓ Om det er avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i opplegget for intern kontroll
 - ✓ Hvilke utbedringstiltak som eventuelt er iverksatt
 - ✓ Om internkontrollen har avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter
 - ✓ Iverksatte tiltak for å bøte på disse manglene
 - ✓ Vesentlige revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen og oppfølging av tidligere merknader
 - ✓ Rapportering på vesentlige forhold knyttet til personalmessige forhold, likestilling, HMS/ arbeidsmiljø, diskriminering og ytre miljø
- Redegjørelse for vesentlige forhold/endringer ved virksomhetens planlegging, gjennomføring og oppfølging som departementet har bedt om eller som virksomheten selv mener har betydning for etatsstyringen. Aktuelle punkter i en slik redegjørelse kan være:
 - ✓ Prosjekter og igangsatte tiltak knyttet til systemer for styring
 - ✓ Forvaltningen av egne eiendeler (materielle verdier)
 - ✓ Bemannings, kapasitets- og kompetansesituasjonen i virksomheten
 - ✓ Systemer for å samle inn, måle, rapportere og evaluere resultater, inkludert system for å realisere gevinster
 - ✓ Utførte endringer som følge av tilsynssaker eller andre oppfølgingssaker som er av betydning for departementets styring

Punkt V Vurdering av framtidsutsikter

I denne delen kan eksempelvis følgende inngå:

- En redegjørelse for utviklingstrekk i samfunnet eller eventuelle andre vesentlige endringer som virksomheten har vurdert, og som en mener vil kunne påvirke evnen til å nå resultater og mål på lengre sikt.

Det er ikke meningen å gi generelle vurderinger av framtidsutsikter. Drøftingen bør gjelde konkrete forhold i og utenfor virksomheten som vil virke inn på framtidig evne til å løse samfunnsoppdraget, gitt oppnådde resultater, dagens rammer, planlagte tiltak og prioriteringer.

Del 2: Punkt VI Årsregnskap

Årsregnskapet skal inneholde tre hovedpunkter:

1. Ledelseskommentarer
2. Bevilgningsoppstilling
3. Virksomhetsregnskap

Årsregnskapet skal presenteres etter minimumskrav til innhold, slik det er vist med tall fra en eksempel-virksomhet i vedlegg 2. Det er ikke anledning til å fravike disse kravene, men det er anledning til å legge til regnskapslinjer og noter etter virksomhetens behov og vurdering.

Ledelseskommentarer

Ledelseskommentarer til årsregnskapet skal blant annet inneholde virksomhetsleders vurderinger av vesentlige forhold ved årsregnskapet. Virksomhetsleder skal bekrefte at årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomheten ut fra den aktivitet og budsjett virksomheten har hatt, og ut fra de regnskapsprinsipper som er lagt til grunn for årsregnskapet.

Bevilgningsoppstillingen

- Bevilgningsoppstillingen skal vise alle opplysninger som er rapportert til statsregnskapet, samt bevilgnings- og beholdningsstørrelser.
Oppstillingen skal omfatte;
 - ✓ samlet tildeling på kapittel og post, slik det framgår av tildelingsbrevet
 - ✓ rapporterte utgifter og inntekter til bevilgningsregnskapet gruppert etter kapittel og post, og kapitalkontoer
 - ✓ beholdninger som har blitt rapportert til kapitalregnskapet via eget fagdepartement, herunder fjorårstall og endringer fra året før
- Det skal i tilknytning til bevilgningsoppstillingen utarbeides følgende standard notespesifikasjoner:
 - ✓ Innledende prinsippnote
 - ✓ Note A som spesifiserer årets samlede tildeling
 - ✓ Note B som forklarer mer-/mindre- utgifter og viser en beregning av hvilke midler som er overførbare til neste budsjettår etter gitte fullmakter
 - ✓ Note C som spesifiserer;
 - i) rapporterte utgifter og inntekter gruppert etter artene i standard kontoplan
 - ii) hvilke beløp som inngår i mellomværende med statskassen

Virksomhetsregnskapet

Virksomhetsregnskapet skal omfatte;

- En innledende prinsippnote med beskrivelse av det regnskapsprinsipp som er valgt i samråd med overordnet departement. Prinsippnoten skal også beskrive sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet.
- En resultat- og balanseoppstilling som viser to års sammenlignbare tall og med notereferanser.
- Elleve obligatoriske noter med spesifikasjon av:
 - ✓ Note 1 Driftsinntekter
 - ✓ Note 2 Lønn og sosiale utgifter
 - ✓ Note 3 Utgiftsførte investeringer
 - ✓ Note 4 Andre driftsutgifter
 - ✓ Note 5 Avregning med statskassen (inkludert avstemming av virksomhetsregnskapet mot det som er rapportert til statsregnskapet)
 - ✓ Note 6 Innkreivingsvirksomhet
 - ✓ Note 7 Tilskuddsforvaltning
 - ✓ Note 8 Investeringer i aksjer og selskapsandeler
 - ✓ Note 9 Andre kortsiktige fordringer
 - ✓ Note 10 Bankinnskudd, kontanter og liknende
 - ✓ Note 11 Annen kortsiktig gjeld

Forslag til årsregnskap for statlige virksomheter

Del VI i årsrapport

Krav og veiledning til:

- ledelseskomentarer
- bevilgningsoppstilling
- virksomhetsregnskap

Vedlegg 2

31142.45

+ 3542.55
+ 1352.14
+ 2100.36
+ 854.94

=====

38992.44

=====

59.14

1312.25
954.36
874.48
+ 689.45

=====

30589.68

=====

Forslag til årsregnskap for statlige virksomheter

Del VI i årsrapport

Krav og veiledning til:

- ledelseskommentarar
- bevilgningsoppstilling
- virksomhetsregnskap

Avsnitt med vanlig (ikke kursivert), sort skrift representerer forslag til mal for oppstilling eller presentasjon av årsregnskapet.

Avsnitt i kursiv med blå skrift representerer veiledninger for utarbeiding av regnskapet. Dette er ikke tenkt som del av det presenterte årsregnskapet.

Forslaget til mal for bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap er presentert sammen med et enkelt tall-eksempel. Eksempelen søker å illustrere sentrale sammenhenger mellom oppstillinger og noter, herunder nødvendige tallmessig avstemminger som må være på plass i årsregnskapet til statlige virksomheter. Eksempelvirksomheten er bruttobudsjettet og følger kontantprinsippet i sitt virksomhetsregnskap.

Ledelseskommentarar til årsregnskapet

Ledelseskommentarar til årsregnskapet skal inneholde virksomhetsleders vurderinger av vesentlige forhold ved årsregnskapet. Virksomhetsleder skal bekrefte at årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomheten ut fra den aktivitet og budsjett virksomheten har hatt, og ut fra de regnskapsprinsipper som er lagt til grunn for årsregnskapet.

Vesentlige endringer fra tidligere perioder skal normalt kommenteres, herunder andre forhold som er relevante for virksomhetens årsregnskap.

Ledelseskommentarene skal både referere til den etterfølgende bevilgningsoppstillingen og til virksomhetsregnskapet, og skal bekrefte at årsregnskapet er avlagt i henhold til bevilgningsreglementets og økonomiregelverkets prinsipper for regnskapsføring og grunnleggende forutsetninger for bokføring, dokumentasjon og oppbevaring.

Ledelseskommentarene skal også opplyse om hvem som reviderer virksomheten (normalt Riksrevisjonen). Ledelseskommentarene skal signeres av virksomhetens leder.

Bevilgningsoppstillingen

Bevilgningsoppstillingen vil framstå likt for alle bruttobudsjetterte statlige virksomheter, men vil måtte tilpasses forvaltningsorganer med særskilte fullmakter (nettobudsjetterte virksomheter) sin forenklete rapportering til statsregnskapet.

Bevilgningsoppstillingen omfatter en øvre del, som skal vise alle opplysninger som er rapportert til statsregnskapet etter kapittel og post, og en nedre del, som viser beholdninger som er rapportert til kapitalregnskapet via eget fagdepartement. De to delene avstemmes ved endringen i virksomhetens mellomværende med statskassen.

Ved rapportering fra virksomhetene til statsregnskapet blir kontantprinsippet brukt slik det er fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.2.1, jf. Stortingets bevilgningsreglement §§ 3 og 13. Bevilgningsoppstillingen skal presenteres etter disse reglene. Reglene innebærer at regnskapsføring av utgifter og inntekter som hovedregel foretas når de blir kontant utbetalt eller innbetalt. I enkelte tilfeller regnskapsføres likevel ut- eller innbetalinger som ikke er postert på kapittel og post, eller hvor det er gjort postering på kapittel og post uten tilhørende ut- eller innbetaling. Disse postene inngår i mellomværende med statskassen og er spesifisert i note C til bevilgningsoppstillingen.

Bevilgningsoppstillingen skal inneholde alle inn- og utbetalinger som virksomheten har bokført og rapportert til bevilgningsregnskapet i statsregnskapet etter kapittel og post. I tillegg skal det for hvert kapittel og hver post presenteres samlet tildeling som virksomheten har fått stilt til disposisjon. Belastningsfullmakten skal for mot-takende virksomhet ikke vises i kolonnen «samlet tildeling». Tildelingene er spesifisert i note A. Avvik mellom regnskap og samlet tildeling presenteres som mer- eller mindreutgift og mer- eller mindreinntekt for hvert kapittel og post.

Utbetaling og innbetaling over oppgjørskonto i Norges Bank og endring i mellomværende med statskassen skal presenteres som en del av oppstillingen.

Under oppstillingen av beholdninger i kapitalregnskapet vises hvilke beholdninger virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap, inkludert virksomhetens mellomværende med statskassen.

Eksempelet på prinsippnote inneholder en kort beskrivelse av regnskapsprinsipp og kontoplan brukt i bevilgningsoppstillingen. Prinsippnoten skal tilpasses den enkelte virksomhet.

Note A til bevilgningsoppstillingen viser utregning av virksomhetens samlede tildeling.

Note B viser en utregning av merutgift(-)/mindreutgift korrigeret for avgitt belastningsfullmakt, bruk av økonomiske fullmakter og mulig overføring av midler til neste år. Innholdet i noten skal brukes til å gi en tekstlig forklaring knyttet til virksomhetens bruk av økonomiske fullmakter i regnskapsåret, inkludert fullmakter som påvirker senere budsjettår.

Note C til bevilgningsoppstillingen er todelt. Første del skal inneholde alle inntekter og utgifter virksomheten har rapportert til statsregnskapet gruppert etter inntekts- og utgiftsart i henhold til standard kontoplan for statlige virksomheter. Andre del skal inneholde en oppstilling som spesifiserer hvilke beløp som inngår i mellomværende med statskassen. Kontoene i mellomværende (interimskontoene) viser ut- eller innbetalinger som ikke er postert på kapittel og post, eller hvor det er gjort postering på kapittel og post uten tilhørende ut- eller innbetaling. Interimskonto kan også bli benyttet for bokføring av transaksjoner som ikke virksomheten selv skal inntekts- eller utgiftsføre. Transaksjoner på interimskonto består vanligvis av forskuddstrekk skatt, lån til ansatte, forskudd til ansatte og eventuelle andre skyldige offentlige avgifter. Spesifisering av mellomværende i note C bør ses i sammenheng med note 5 i virksomhetsregnskapet.

Eksempel på innledende prinsippnote om:

Innhold og presentasjon av bevilgningsoppstilling

Bevilgningsoppstillingen omfatter en *bevilgningsoppstilling*, en spesifikasjon av *beholdninger i kapitalregnskapet* og *noter*. Oppstillingen er satt opp i tråd med grunnleggende prinsipper for budsjettering og regnskapsføring i staten nedfelt i Bestemmelser om økonomistyring i staten punkt 3.2.1 og Stortingets bevilgningsreglement §§ 3 og 13.

Bevilgningsoppstilling

Bevilgningsspesifikasjonen viser alle rapporterte utgifter, inntekter, innbetalinger og utbetalinger over oppgjørskonti i Norges Bank og endring i mellomværende med statskassen. Utgiftene og inntektene er gruppert etter kapitler og poster som virksomheten har fullmakt til å disponere.

Beholdninger i kapitalregnskapet

Beholdningsoversikten viser alle beholdninger virksomheten er oppført med i statens kapitalregnskap, inkludert virksomhetens mellomværende med statskassen ved utgangen av året.

Noter

Note A viser forklaring på samlet tildeling.

Note B viser forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overføring til neste år.

Note C viser virksomhetens rapportering til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Første del av oppstillingen i note C viser virksomhetens rapporterte inntekter og utgifter til statsregnskapet gruppert etter standard kontoplan. Andre del av oppstillingen i note C spesifiserer innholdet i mellomværendet med statskassen ved årets slutt.

Mal for utarbeiding av bevilgningsoppstilling

Bevilgningsoppstilling							
Utgifts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 20x2	Merutgift (-) og mindre utgift
1xxx	Formålet/Virksomheten	01	Driftsutgifter	A, B	27 550 000	27 443 037	106 963
1xxx	Formålet/Virksomheten	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A, B	300 000	300 000	0
1xxx	Formålet/Virksomheten	70	Tilskudd	A, B, C	5 500 000	5 000 000	500 000
1xxx	Formålet/Virksomheten	96	Kjøp av aksjer	A, B	50 000	50 000	0
15xx	Departement X (belastningsfullmakt)	01	Driftsutgifter	B		200 000	////////
Sum utgiftsført					33 400 000	32 993 037	////////
Inntekts- kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst		Samlet tildeling	Regnskap 20x2	Merinntekt og mindre inntekt (-)
4xxx	Formålet/Virksomheten	16	Refusjon av foreldrepenger	B, C		219 024	219 024
4xxx	Formålet/Virksomheten	18	Refusjon av sykepenger	B, C		2 671	2 671
55xx	Formålet/Virksomheten	70	Avgift	C	1 700 000	2 000 000	300 000
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift	C		1 503 472	////////
5309	Tilfeldige inntekter	29	Ymse	C		27 012	////////
Sum inntektsført					1 700 000	3 752 179	////////
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet				C		29 240 858	
Kapitalkontoer							
6000xx	Norges Bank KK/innbetalinger					3 012 206	
6000xx	Norges Bank KK/utbetalinger					-32 207 033	
7000xx	Endring i mellomværende					-46 031	
Sum rapportert						0	
Beholdninger i kapitalregnskapet							
Konto	Tekst				31.12.20x2	31.12.20x1	Endring 20x2
6260xx	Aksjer				1 050 000	1 000 000	50 000
7000xx	Mellomværende			C	-429 809	-383 778	-46 031

Note A Forklaring på samlet tildeling

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
1XXX01	1 150 000	26 400 000	27 550 000
1XXX45		300 000	300 000
1XXX70	500 000	5 000 000	5 500 000
1XXX96		50 000	50 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overføring til neste år

Kapittel og post	Merutgift (-)/mindre utgift	Belastningsfullmakt utgiftsført av andre	Merutgift (-)/mindre-utgift etter belastningsfullmakt	Refusjon lønn	Merinntekter ift. fullmakt	Omdisponering mellom poster	Over-skrivelse og innsparing	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av virksomheten
1XXX01	106 963	-146 000	-39 037	221 695				182 658	1 320 000	182 658
1XXX45	0		0					0		0
1XXX70	500 000		500 000					500 000		500 000
1XXX96	0		0					0		0

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5 pst. av driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum årets tildeling de to foregående år for poster med stikkordet «kan overføres».

Forklaring til bruk av økonomiske fullmakter

Mottatte belastningsfullmakter

Virksomheten har fra departement X mottatt en belastningsfullmakt på kr 200 000 på kapittel/post 15XX01. Virksomheten har benyttet hele belastningsfullmakten.

Belastningsfullmakter utgiftsført av andre virksomheter og merutgift (-)/mindreutgift etter belastningsfullmakt

Virksomheten har gitt en belastningsfullmakt til virksomhet A pålydende kr 150 000 på kapittel/post 1XXX01. Virksomhet A har utgiftsført kr 146 000 på virksomhetens kapittel/post 1XXX01. Virksomhetens mer-/mindre utgifter er korrigert for utgifter ført av virksomhet A og viser en merutgift på kr 39 037.

Fullmakt til å bruke refusjoner av lønnsutgifter til å overskride utgifter

Virksomheten har brukt lønnsrefusjoner som er ført på kapittel/post 4XXX16 og 4XXX18 til å dekke inn samtlige merutgifter under driftsposten 1XXX01. Lønnsrefusjonene beløper seg samlet til kr 221 695. Av disse brukes kr 39 037 til å dekke inn årets merutgift. Resterende beløp kr 182 658 inngår i utregning av mulig overførbart beløp til neste år.

Stikkordet «kan overføres»

Virksomhetens bevilgning på kapittel/post 1XXX70 er gitt med stikkordet «kan overføres». Beløpet stammer fra tildelinger gitt innenfor de to siste budsjettår og virksomheten lar beløpet inngå som en del av mulig overførbart beløp.

Mulig overførbart beløp

Virksomheten kan få overført inntil 5 % av ubrukt bevilgning fra driftsposten 1XXX01 til neste år. Ubrukt bevilgning på kapittel/post 1XXX01 beløper seg til kr 182 658. Da dette er under grensen på 5 % (se kolonne for maks. overførbart beløp) regnes hele beløpet som mulig overføring til neste budsjettår. Beløpet som står på kapittel/post 1XXX70 kan overføres i sin helhet da stikkordet «kan overføres» er knyttet til kapittel/posten. Beløpet inngår i beregningen av mulig overførbart beløp til neste år. Det er ikke aktuelt å overføre midler til neste år fra andre utgiftsposter da det ikke gjenstår midler på postene. Mulig overføring til neste år er en beregning, og virksomheten får tilbakemelding fra overordnet departement om endelige beløp som overføres.

Note C Virksomhetens rapportering til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter

	31.12.20x2	31.12.20x1
Inntekter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Innbetalinger fra gebyrer		
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		
Salgs- og leieinntekter		
Andre inntekter	0	5 563
Innbetaling av finansinntekter		
Sum inntekter	0	5 563
Utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		
Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter	13 961 600	11 979 900
Offentlige refusjoner vedrørende lønn	-221 695	-67 916
Utbetalt til investeringer	445 985	0
Utbetalt til kjøp av aksjer	50 000	0
Andre utbetalinger til drift	13 535 453	11 273 727
Utbetaling av finansutgifter		
Sum utbetalinger	27 771 343	23 185 711
Netto utgifter rapportert til egen drift	27 771 343	23 180 149
Innbetalinger vedrørende innkreivingsvirksomhet		
Innbetaling av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	2 000 000	1 500 000
Sum innkreivingsvirksomhet	2 000 000	1 500 000
Utbetalinger av tilskudd		
Utbetalinger av tilskudd til andre	5 000 000	4 000 000
Sum tilskuddsforvaltning	5 000 000	4 000 000
Bokførte inntekter og utgifter på felleskapitler		
5700 Folketrygdens inntekter - Arbeidsgiveravgift	1 503 472	1 309 595
5309 Tilfeldige inntekter (gruppeliv m.m.)	27 012	25 915
Sum bokførte inntekter felleskapitler	1 530 484	1 335 510
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet	29 240 858	22 015 659
Spesifisering av mellomværende rapportert til statsregnskapet *		
Eiendeler og gjeld	31.12.20x2	31.12.20x1
Fordringer (legg til egne linjer og spesifiser på konto (3 siffernivå))		
Lån til ansatte	50 000	50 000
Kasse (legg til linjer og spesifiser)		
Valutakonto bank **	100 000	100 000
Skyldig skattetrekk	-579 755	-533 778
Skyldige offentlige avgifter (legg til linjer og spesifiser)		
Annen gjeld (legg til linjer og spesifiser på konto (3 siffernivå))	-54	0
Sum spesifisering av mellomværende	-429 809	-383 778
* Se bevilgningsoppstillingen og note 5 til virksomhetsregnskapet.		
** Etter søknad til DFØ har virksomheten blitt gitt unntak for å opprette bankkonto utenfor konsernkontoordningen i utenlandsk valuta .		

Utarbeiding av virksomhetsregnskapet

Virksomhetsregnskapet omfatter en resultat- og balanseoppstilling med noter. Malen skal i utgangspunktet benyttes av alle virksomheter ved utarbeidelse av virksomhetsregnskapet. For virksomheter som benytter SRS, vil virksomhetens resultat- og balanseoppstilling være regulert av standarden SRS 1.

Også et virksomhetsregnskap som føres etter kontantprinsippet skal vise alle bokførte beløp i virksomhetens kontospesifikasjon. Dette innebærer at også reskontroførte, ennå ikke ut- eller innbetalte transaksjoner skal inkluderes i virksomhetsregnskapet.

Oppstillingene legger til grunn at virksomhetene fører regnskapet sitt i henhold til standard kontoplan for statlige virksomheter, jf. rundskriv R-102/2012.

Vedlagte mal for resultat- og balanseoppstilling med noter er minimumskrav. De angitte regnskapslinjene må benyttes ved presentasjon av virksomhetsregnskapet. Virksomheten har anledning til å legge til regnskapslinjer og utarbeide tilleggsnoter. Virksomheten må selv vurdere om det er behov for slike tillegg. Detaljeringsnivået i notene må tilpasses den enkelte virksomhet.

I resultatoppstillingen vises inntekter og utgifter vedrørende virksomhetens drift adskilt fra innkrevingsvirksomhet og tilskuddsforvaltning. Innkrevingsvirksomhet og tilskuddsforvaltning vises som gjennomstrømningsposter nederst i resultatoppstillingen, med samme tidsavgrensning som ved rapportering til statsregnskapet (kontantprinsippet).

Alle eiendeler og all gjeld som rapporteres til kapitalregnskapet skal være balanseført i virksomhetens kontospesifikasjon (hovedbok). Finansielle eiendeler som rapporteres til kapitalregnskapet (90-post) vises som finansielle anleggsmidler.

Vedlagte mal for resultat- og balanseoppstilling med noter inkluderer et eksempel på en prinsipnote som beskriver anvendte regnskapsprinsipper. Eksemplet tar utgangspunkt i kontantprinsippet, men er tilpasset kravene til bokføring, registrering og ajourhold i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Det anbefales at virksomheten innretter bokføringen i tråd med det som fremgår av eksemplet. Dersom virksomheten velger å fravike anbefalingen på enkelte punkter, må teksten endres slik at prinsipnoten beskriver de faktiske forhold.

Eksempel på prinsippnote:

Prinsippnote til virksomhetsregnskapet

Virksomhetsregnskapet består av en resultat- og balanseoppstilling med noter og er utarbeidet i henhold til kravene i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Alle bokførte beløp i kontospesifikasjonen er gruppert og presentert på en regnskapslinje i resultat- eller balanseoppstillingen.

Sammenhengen mellom virksomhetsregnskapet og rapporteringen til statsregnskapet

Virksomhetsregnskapet er utarbeidet med utgangspunkt i kontantprinsippet, men er tilpasset kravene til bokføring, registrering og ajourhold i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Alle utgifter og inntekter som rapporteres til bevilgningsregnskapet er bokført i virksomhetens kontospesifikasjon (hovedbok). Alle eiendeler og all gjeld som rapporteres til kapitalregnskapet er balanseført. Virksomheten har innrettet bokføringen slik at utarbeiding av obligatoriske spesifikasjoner som kundespesifikasjon, leverandørspesifikasjon, spesifikasjon av merverdiavgift og spesifikasjon av lønnsoppgavepliktige ytelser er ivarettatt. Dette medfører at enkelte transaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet. Forskjellene mellom bokførte beløp og beløp rapportert til statsregnskapet er avstemt og forklart i note 5 Avregning med statskassen.

Statens konsernkontoordning

Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året. Virksomheten er tilknyttet konsernkontoordningen i Norges Bank og har trekkrettighet i henhold til sine budsjetttildelinger. Ved årets slutt gjelder særskilte regler for oppgjør/overføringer av mellomværende. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Bokføring og presentasjon av virksomhetsregnskapet

Resultatoppstilling

Driftsinntekter

Alle utgående fakturaer er inntektsført i den regnskapsperiode fakturaen er utstedt (fakturadato).

Øvrige inntekter henføres til den regnskapsperiode disse er mottatt.

Driftsutgifter

Inngående fakturaer ved kjøp av varer og tjenester er utgiftsført i samme regnskapsperiode som fakturaen er utstedt (fakturadato).

Inngående fakturaer ved kjøp av større utstyrsanskaffelser er utgiftsført i samme regnskapsperiode som fakturaen er utstedt (fakturadato).

Refusjoner vedrørende lønn og sosiale utgifter er bokført som utgiftsreduksjoner. I bevilgningsregnskapet er slike refusjoner rapportert og presentert som inntekt.

Utgifter til pensjon er ikke bokført siden utgiftene ikke betales av virksomheten. Premien dekkes i samsvar med sentral ordning i staten.

Investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler er utgiftsført.

Innkrevingsvirksomhet

Skatter og avgifter er presentert som gjennomstrømningsposter og påvirker ikke netto driftsutgifter.

Skatter og avgifter er presentert etter kontantprinsippet og viser de samme beløpene som er rapportert til statsregnskapet.

Tilskuddsforvaltning

Tilskudd og stønader er presentert som gjennomstrømningsposter og påvirker ikke netto driftsutgifter.

Tilskudd og stønader er presentert etter kontantprinsippet og viser de samme beløpene som er rapportert til statsregnskapet.

Balanseoppstilling

Alle eiendeler og all gjeld som er rapportert til kapitalregnskapet er balanseført. Finansielle eiendeler som rapporteres til kapitalregnskapet vises som finansielle anleggsmidler. Investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler er utgiftsført. Virksomhetens oppgjørskonti i Norges Bank inngår i regnskapslinjen «Avregning med statskassen» i balansen. Avregning med statskassen presenteres på passivasiden av balansen.

Resultatoppstilling			
	Note	31.12.20x2	31.12.20x1
Driftsinntekter			
Inntekt fra gebyrer	1		
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1		
Salgs- og leieinntekter	1		
Andre driftsinntekter	1	0	5 563
Finansinntekter	1		
<i>Sum driftsinntekter</i>		0	5 563
Driftsutgifter			
Lønn og sosiale utgifter	2	13 703 712	11 911 984
Vareutgifter			
Utgiftsførte investeringer	3	445 985	0
Andre driftsutgifter	4	13 779 860	11 375 837
Finansutgifter	4		
<i>Sum driftsutgifter</i>		27 929 557	23 287 821
Netto driftsutgifter	5	27 929 557	23 282 258
Avregning netto driftsutgifter			
Avregning med statskassen		-27 929 557	-23 282 258
<i>Sum avregninger</i>		-27 929 557	-23 282 258
Innkreivingsvirksomhet			
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen	6	2 000 000	1 500 000
Avregning med statskassen innkreivingsvirksomhet	6	-2 000 000	-1 500 000
<i>Sum innkreivingsvirksomhet</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning			
Utbetalinger av tilskudd til andre	7	5 000 000	4 000 000
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning	7	-5 000 000	-4 000 000
<i>Sum tilskuddsforvaltning</i>		0	0

Balanseoppstilling			
	Note	31.12.20x2	31.12.20x1
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler	8	1 050 000	1 000 000
Obligasjoner og andre fordringer			
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		1 050 000	1 000 000
Sum anleggsmidler		1 050 000	1 000 000
B. Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer			
Andre fordringer	9	50 000	50 000
<i>Sum fordringer</i>		50 000	50 000
Kasse og bank			
Bankinnskudd utenfor konsernkontoordningen	10	100 000	100 000
Kassebeholdninger	10		
<i>Sum kasse og bank</i>		100 000	100 000
Sum omløpsmidler		150 000	150 000
Sum eiendeler		1 200 000	1 150 000

AVREGNING MED STATSKASSEN OG GJELD			
	Note	31.12.20x2	31.12.20x1
C. Avregning med statskassen			
Avregning med statskassen			
Avregning med statskassen	5	309 867	514 112
<i>Sum avregning med statskassen</i>		309 867	514 112
Sum avregning med statskassen		309 867	514 112
D. Gjeld			
Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld			
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		0	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		310 324	102 110
Skyldig skattetrekk		579 755	533 778
Skyldige offentlige avgifter			
Annen kortsiktig gjeld	11	54	0
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		890 133	635 888
Sum gjeld		890 133	635 888
Sum avregning med statskassen og gjeld		1 200 000	1 150 000

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter		
	31.12.20x2	31.12.20x1
<i>Inntekt fra gebyrer</i>		
Gebyrer 1		
Gebyrer 2		
Gebyrer 3...		
Sum inntekt fra gebyrer	0	0
<i>Inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer/etater</i>		
Tilskudd/overføring 1		
Tilskudd/overføring 2		
Tilskudd/overføring 3...		
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre statlige forvaltningsorganer/etater	0	0
<i>Inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre</i>		
Tilskudd/overføring 1		
Tilskudd/overføring 2		
Tilskudd/overføring 3...		
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer fra andre	0	0
Sum inntekt fra tilskudd og overføringer	0	0
<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Salgs- og leieinntekter 1		
Salgs- og leieinntekter 2		
Salgs- og leieinntekter 3...		
Sum salgs- og leieinntekter	0	0
<i>Andre driftsinntekter:</i>		
Andre inntekter 1	0	5 563
Andre inntekter 2		
Andre inntekter 3...		
Sum andre driftsinntekter	0	5 563
<i>Finansinntekter</i>		
Renteinntekter		
Agiogevinst		
Annen finansinntekt		
Sum finansinntekter	0	0
Sum driftsinntekter	0	5 563

Note 2 Lønn og sosiale utgifter

	31.12.20x2	31.12.20x1
Lønninger	12 240 557	10 561 250
Arbeidsgiveravgift	1 503 472	1 309 595
Pensjonsutgifter*		
Sykepenger og andre refusjoner	-221 695	-67 916
Andre ytelser	181 378	109 055
Sum lønn og sosiale utgifter	13 703 712	11 911 984
Antall årsverk:	22	20
* Denne linjen benyttes av virksomheter som innbetaler pensjonspremie til SPK.		

Note 3 Utgiftsførte investeringer

	31.12.20x2	31.12.20x1
Immaterielle eiendeler og lignende		
Tomter, bygninger og annen fast eiendom		
Beredskapsanskaffelser		
Infrastruktureiendeler		
Nasjonaleiendom og kulturminner		
Maskiner og transportmidler	300 000	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	145 985	0
Andre utgiftsførte investeringer (*)		
Sum utgiftsførte investeringer	445 985	0
(*) Spesifiseres ytterligere dersom det er andre vesentlige poster som bør framgå av regnskapet.		

Note 4 Andre driftsutgifter

	31.12.20x2	31.12.20x1
<i>Andre driftsutgifter (*)</i>		
Husleie	918 372	915 000
Vedlikehold egne bygg og anlegg		
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler		
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	250 427	182 500
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.		
Mindre utstyrsanskaffelser	305 014	262 300
Leie av maskiner, inventar og lignende		
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	7 776 236	6 495 560
Reiser og diett	1 808 662	1 850 475
Øvrige driftsutgifter	2 721 149	1 670 002
Sum andre driftsutgifter	13 779 860	11 375 837
<i>Finansutgifter</i>		
Renteutgifter		
Agiotap		
Andre finansutgifter		
Sum finansutgifter	0	0
<i>(*) Bør spesifiseres ytterligere dersom det er vesentlige poster som bør framgå av regnskapet.</i>		

Note 5 Avregning med statskassen

Avstemming av virksomhetsregnskapet mot det som er rapportert til statsregnskapet

Spesifikasjon av årets endring:

	31.12.20x2	31.12.20x2	Forskjell
	Resultatoppstilling i virksomhets- regnskapet	Rapportering til statsregnskapet etter standard kontoplan	
Driftsinntekter			
Inntekt fra gebyrer			
Inntekt fra tilskudd og overføringer			
Salgs- og leieinntekter			
Andre driftsinntekter			
Finansinntekter			
<i>Sum</i>	0	0	0
Driftsutgifter			
Lønn og sosiale utgifter	13 703 712	13 739 905	-36 193
Vareutgifter			
Utgiftsførte investeringer *	445 985	495 985	-50 000
Andre driftsutgifter	13 779 860	13 535 453	244 407
Finansutgifter			
<i>Sum</i>	27 929 557	27 771 343	158 214
Netto driftsutgifter*	27 929 557	27 771 343	158 214

* Kjøp av aksjer er balanseført med kr 50 000 i virksomhetsregnskapet og utgiftsført i note C til bevilgningsoppstillingen.

Forskjellen mellom avregning med statskassen i virksomhetsregnskapet og mellomværende med statskassen.

Avstemming av årets endring:

	31.12.20x2	31.12.20x2	Forskjell
	Spesifisering avregning med statskassen i virk- somhetsregnskapet	Spesifisering mellomværende med statskassen	
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler	1 050 000	0	1 050 000
<i>Sum</i>	1 050 000	0	1 050 000
Omløpsmidler			
Kundefordringer			
Andre fordringer	50 000	50 000	0
Kasse og bank	100 000	100 000	0
<i>Sum</i>	150 000	150 000	0
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-310 324	0	-310 324
Skyldig skattetrekk	-579 755	-579 755	0
Skyldige offentlige avgifter			
Annen kortsiktig gjeld	-54	-54	0
<i>Sum</i>	-890 133	-579 809	-310 324
Langsiktige forpliktelser			
Annen langsiktig gjeld			
<i>Sum</i>	0	0	0
Sum	309 867	-429 809	739 676
Forskjell mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen pr 31.12.20x2			739 676
- Forskjell mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen pr 31.12.20x1			897 890
Årets endring*			-158 214

Note 6 Innkrevningsvirksomhet

	31.12.20x2	31.12.20x1
Avgift A	1 300 000	1 150 000
Avgift B	700 000	350 000
Sum avgifter og gebyrer direkte til statskassen	2 000 000	1 500 000

Note 7 Tilskuddsforvaltning

	31.12.20x2	31.12.20x1
Tilskudd til A	750 000	400 000
Tilskudd til B	3 000 000	2 100 000
Tilskudd til C	1 250 000	1 500 000
Sum tilskuddsforvaltning	5 000 000	4 000 000

Note 8 Investeringer i aksjer og selskapsandeler

	Forretnings- kontor	Ervervsdato	Antall aksjer	Eierandel	Stemme- andel	Årets resultat i selskapet	Balanseført egenkapital i selskapet	Balanseført verdi kapital- regnskap*
<i>Aksjer</i>								
Selskap A	Oslo	01.04.19x9	1000	25,0 %	25,0 %	2 500 000	45 000 000	1 000 000
Selskap B	Tromsø	05.05.20x2	500	10,0 %	10,0 %	175 000	500 000	50 000
Balanseført verdi 31.12.20x2								1 050 000

* Investeringer i aksjer er bokført til anskaffelseskost. Balanseført verdi er den samme i både virksomhetsregnskapet og kapitalregnskapet.

Note 9 Andre kortsiktige fordringer

	31.12.20x2	31.12.20x1
Forskuddsbetalt lønn		
Lån til ansatte	50 000	50 000
Andre fordringer		
Sum andre kortsiktige fordringer	50 000	50 000

Note 10 Bankinnskudd, kontanter og lignende		
	31.12.20x2	31.12.20x1
Bankkonti utenfor konsernkontoordningen (valutakonto)	100 000	100 000
Sum bankinnskudd utenfor konsernkontoordningen	100 000	100 000
Håndkasser og andre kontantbeholdninger		
Sum kassebeholdninger	0	0

Note 11 Annen kortsiktig gjeld		
	31.12.20x2	31.12.20x1
Mottatt forskuddsbetaling		
Gjeld til ansatte		
Annen kortsiktig gjeld	54	0
Sum annen kortsiktig gjeld	54	0

+ 35
+ 135
+ 2100
+ 854..

=====

38992.44

=====

27761.67

Utgitt av:
Finansdepartementet

Trykk: Departementenes servicesenter - 12/2012 - opplag 500